

UK Health
Security
Agency

ከመይ ጌርኪ ንዕሽልኪ ካብ **Respiratory Syncytial Virus, RSV** ትከላኽልሉ።

መምርሒ ክታበት ናይ ስርዓተ
ምስትንፋስ ሲንሲቲያል ቫይረስ (RSV)
ንፍሰጸራት ደቂ ኣንስትዮ

ካብ መስከረም 2024 ጀሚሩ፣ ፍሰጸራት ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ነፍሲ ወከፍ
ጥንሲ ብገጽ ክታበት ክወስዱ ይኽእሉ፣ እዚ ድማ ንዕሽላተን ካብ ናይ ስርዓተ
ምስትንፋስ ሲንሲቲያል ቫይረስ (RSV) ንምክልኻል እዩ።

ስለምንታይ እና ዕቅድ ካብ RSV ክንከላኸለሎም ዘድልዮና?

ናይ ስርዓተ ምስትንፋስ ሲንሲቲያል ቫይረስ ወይ RSV ልሙድ ቫይረስ ኮይኑ ብጥንካይት ዝበሃል ረኽሲ ሳንቡእ ከሰዕብ ይኸእል። ኣብ ንኣሽቱ ዕቅድ እዚ ኩነታት እዚ ንምትንፋስን ንምምጋብን ከጸግዎም ይኸእል። መብዛሕትኦም ሕሙማት ኣብ ገዛ ክሓውዩ ይኸእሉ እዮም ግን ኣብ ዓዲ እንግሊዝ ኣብ ዓመት ኣስታት 20 ሺሕ ዕቅድ ብሕማም ብጥንካይት ናብ ሆስፒታል ይኣትዉ። ከቢድ ብጥንካይት ዘለዎም ዕቅድ ጽዑቕ ክንክን ከድልዮም ይኸእል እዩ። እቲ ረኽሲ ድማ ቀታሊ ክኸውን ይኸእል። RSV ኣብ ኣዞሮም ንኣሽቱ ህጻናት፣ ኣብቶም ቅድሚ ግዜኦም ዝውለዱ፣ ከምኡውን ኣብቶም ንልቦም፣ ምስትንፋሶም ወይ ስርዓተ ምክልኻል ሕማም ዘጸሉ ኩነታት ዘለዎምን ከቢድ ክኸውን ተኸእሎ ኣሎ።

ረኽሲ RSV ዓመት ምሉእ ክኸሰት ይኸእል እዩ፣ ግን መልክፍቲ በዚ ሕማም ኣብ ነፍሲ ወከፍ ሓጋይ ኣብ ዝለዓለ ደረጃ ይበጽሕ።

RSV ብኸመይ ይላባዕ?

RSV ኣዝዩ ተላባዒን ብቕሊሉ ዝላባዕን ኮይኑ ብፍላይ ኣብ ህጻናት ብስዓልን ምህንጻብን ብቕሊሉ ይላባዕ። ከም ኢድ-ምሕጻብ ክትሕንጥስ ከለኻ ኣፍካን ኣፍንጫኻን ምሽፋንን ዝኣመሰሉ ቀለልቲ ስጉምትታት ምውሳድ ውን እንተኾነ፣ እቲ ረኽሲ ኣብ ውሽጢ ስድራቤት ከም ዘይላባዕ ምግባር ኣጸጋሚ እዩ። ውላድኪ ካብ ረኽሲ RSV ክትከላኸለሉ እትኸእሊ ዘበለጸ መገዲ ኣብ እዞን ጥንሲ እቲ ክታበት ምውሳድ እዩ።

ክታበት RSV ክሳብ ክንደይ ውጽኢታዊ እዩ?

እቲ ክታበት ንናይ ምክልኻል ዓቕምኺ ብምዕባይ ዝያዳ ኣንጻር እቲ ቫይረስ ዘሰርሕ ጸረ-ነፍሳት የፍሪ። ድሕሪኡ እዞም ጸረ-ብፍሳት ብመስከብባቢሎም ናብቶም ዕቅድ ይሓልፉ እዮም ንውላድኪ ካብታ ዝውለደላ መዓልቲ ጀሚሩ ንምክልኻል ይሕግዙ። ክታበት RSV ኣብተን ቀዳሞት 6 ኣዋርሕ ዕድመ ብከቢድ ሕማም ብጥንካይት ናይ ምትሓዝ ሓደጋ ብ70% ይንክዮ።

ድሕሪ እዚ ዕድመ እዚ ውላድኪ ኣዝዩ ዝተሓተ ሓደጋ ናይ ከቢድ RSV ኣለዎ።

ዓበይቲ ህጻናትን መንእሰያትን ውን ረኽሲ RSV ክህልዎም ይኸእሉ እዮም፣ እንተኾነ ግን እቲ ሕማም ንንኣሽቱ ዕቅድን ዕድሚኦም 75ን ልዕሊኡን ዝኾኑ ሰባት ዝያዳ ከቢድ እዩ።

መዓስ ክኸተብ ኣለኒ?

ኣብ ከባቢ እቲ ናይ 28 ሰሙናት ናይ ቅድሚ ሕርሲ ቆጸራኪ ክወሃበኪ ኣለዎ። ክሳብ'ዚ ደረጃ'ዚ ዘይሰማዕኪ እንተኾይንኪ፣ ቆጸራ ንምሓዝ ምስ ናይ ወሊድ ኣገልግሎትኪ ወይ ምስቲ ሓፈሻዊ ሓኪምኪ ተራኽቢ። እቲ ክታበት ኣብ መበል 28 ሰሙን ወይ ካብዚ ኣብ ውሽጢ ሓዲት ሰሙናት ምውሳድ፣ ውላድኪ ቅድሚ ምውላዱ ናብ ውላድኪ ንምስግጋር ጽቡቕ ደረጃ ጸረ-ነፍሳት ክትሃንጹ ይሕግዘኪ። እዚ ንውላድኪ ዘበለጸ መከላኸሊ ይህቦ፣ እንተላይ ኣብ ዘይግዚኦም እንተተወሊዶም።

ሕጂ'ውን፣ ኣብ እዞን ጥንሰኺ ድሒርኪ እቲ ክታበት ክትወስዱ ትኸእሊ ኢኺ ግን ውጽኢታዊ ክኸውን ኣይክእልን እዩ። ኣቕዲምካ ክታበትካ ክትወስዱ እንተዘይተኻእሉ፣ ክሳብ እቲ ዕቅድ ዝወልድ ክትወሃቢ ትኸእሊ ኢኺ። ኣብ እዞን ጥንሲ ኣዝዩ ደንጉዩ እንተተዋሂቡኪ፣ ሕጂ'ውን ካብ ረኽሲ ክከላኸለልክን ነቲ ረኽሲ ናብቲ ሓድሽ ዝተወልደ ዕቅድኪ ናይ ምልባዕ ሓደጋ ከጉድልን ይኸእል።

ብኸመይ ይወሃብ ከምኡ ውን ሳናዊ ሳዕቤናቲ ኽ እንታይ እዮም?

እቲ ክታበት ኣብ ላዕለዎይ ክፋል ቅልጽምኪ ዝውጋእ ንጽል መርፍእ እዩ።

መብዛሕትኡ ግዜ ሳናዊ ሳዕቤናት ቅልል ዘበለ እዩ። እዞም ዝሰዕቡ ድማ የጠቓልል፤

- ቃንዛ ርእሲ
- ቃንዛ ጭዋዳታት
- ኣብቲ መርፍእ ዝተወግእሉ ቦታ ቃንዛ፣ ቁስለት ወይ ሕበጥ

አብ እዋን ጥንሲ ክታበት RSV ምውሳድ ንዕሽለይ ውሑስ ድዩ?

እዚ ክታበት ኣብ ልዕሊ ኣስታት 4000 ደቂ ኣንስትዮ ኣብ ዝተገብረ ክለኒካዊ ፈተነታት ዝተጽንዐ ኮይኑ፣ ኣብ ሃገራዊ መደባት ንብዙሓት ኣሸሓት ደቂ ኣንስትዮ ተዋሂቡ እዩ። ኣብ ኣሜሪካ ንልዕሊ 100,000 ደቂ ኣንስትዮ ዝተዋህበ ምክትታል፣ ጽቡቕ ውሕስነት ከምዘለዎ ኣርእዩ። ኣብ'ቲ ቀንዲ ክለኒካዊ ፈተነ፣ ድሕሪ ክታበት ኣብ ዘነበረ ወርሒ፣ ኣብ'ቲ ክታበት ዝተዋህበ ጉጅለ (2.1%) ካብቲ ክታበት ዘይተዋህበ ጉጅለ (1.9%) ቁሩብ ዝበዘሉ ቅድሚ ግዜኦም ዝውለዱ ህጻናት ነይሮም። እዚ ፍልልይ እዚ ብኣጋጣሚ ዝተኸሰተ ክኸውን ዝያዳ ተኸእሎ ኣሎ። እቲ ክታበት ኣብ ዓባይ ብሪጣንያ፣ ኣውሮፓን ኣሜሪካን ብዝርከቡ ተቐጻጽርቲ መድሓኒት ብመሰረት መክልኻል፣ ጽሬትን ውሕስነትን ፍቓድ ረኺቡ እዩ።

እቲ ክታበት ምውሳድ ውላይይ RSV ኣይሕዞን እዩ ማለት ድዩ?

እቲ ክታበት ንውላድኪ ብኸቢድ ሕማም RSV ናይ ምስቓይ ዕድሉ ከም ዘጉድል ተረጋጊጹ ኣሎ። ከም ኩሎም መድሃኒታት፣ ዝኾነ ክታበት ምሉእ ብምሉእ ውጽኢታዊ ኣይኮነን፣ ገለ ዕሽለት ድማ ኣዴታቶም ክታበት እኳ እንተወሰዱ፣ ሕጂ'ውን ረኽሲ RSV ክህልዎም ይኸእል እዩ። ይኹን እምበር፣ ንመብዛሕትኦም ካብ ዝተኸተባ ኣዴታት ዝውለዱ ህጻናት፣ ዝኾነ ረኽሲ RSV ከቢድ ክኸውን የብሉን።

ኣብሪስቮ (Abrysvo) ዝበሃል ክታበት RSV ዝምልከት ናይ ሕሙማት ሓበሬታ ቆጽሊ ወረቐት ኣብዚ ከተንብቡ ትኸእሉ ኢኹም፤ www.medicines.org.uk/emc/product/15309/pil

ውላይይ ኣብ ዝለዓለ ሓደጋ እንተሎ ኹ?

ዝተወሰኑ ብRSV ናም ምልካፍ ዝለዓለ ሓደጋ ዘለዎም ህጻናት፣ ከም ኣዝዮም ቅድሚ ግዜኦም ዝተወልዱ፣ ከቢድ ሕማም ልቢ ዘለዎም ወይ ድማ ሕማም ናይ ምክልኻል ዓቕምም ዝደኸመ ውን መርፍእ ጸረ-ነፍሳት ክወሃቦም ይኸእል። እዚ መርፍእ ኣብ ልዕሊ ዝኾነ ካብ ኣዲኦም ክረኽብዎ ዝኸእሉ ጸረ-ነፍሳት ተወሳኺ መከላኸሊ ክህብ እዩ።

ኣብ ነፍሲ ወከፍ ጥንሲ ክታበት RSV ክወስድ ድዩ ዘለኒ?

እው፣ ነቲ ሓደሽ ውላድኪ ዝበለጸ መከላኸሊ ንምሃብ ኣብ ነፍሲ ወከፍ ጥንሲ ክትወስዱ ይግባእ።

ካልኣት ናይ ወሊድ ክታበታት ምስቲ ናይ RSV ክታበታይ ኣብ ሓደ ግዜ ክወስድ ይኸእል ድዩ?

- ኣብ እዋን ጥንሲ ክታበትኪ ኣብ ትኽክለኛ ግዜ ምውሳድ ኣገዳሲ እዩ፤
- እቲ ክታበት ሰዓል መብዛሕትኡ ግዜ ኣቐዲሙ ኣብ እዋን ጥንሲ እዩ ዝወሃብ (ኣብ ከባቢ እቲ መፍርቕ ናይቲ ጥንሲ ስካን ዝግበረሉ ግዜ፣ መብዛሕትኡ ግዜ ኣብ መበል 20 ሰሙን ናይቲ ጥንሲ)
 - ናይ 28 ሰሙናት ጥንስቲ ምስ ኮንኪ ክታበት RSV ክትወስዱ ኣለኪ
 - ክታበት ጉንፋዕ ኣብ ዝኾነ ደረጃ ናይቲ ጥንሲ ክወሃብ ይኸእል። ንዓኺ ክወሃብ ድሉው ምስ ኮነ ብቕልጡፍ ክትወስዱ ይግባእ።

ክታበት RSV ንክድወስዱ ክትጽውዱ ከለኹ፣ ገና ክታበት ሰዓል ወይ ጉንፋዕ ዘይወስድኪ እንተኸንኪ፣ ሽቡ ኣብ ተመሳሳሊ ግዜ ክትወስድዮም ይግባእ።

ተወሳኺ ሓበሬታ ኣበይ ክረክብ ይኸእል?

ምስ ኣሕራሲትኪ ወይ ሓፈሻዊ ሓኪምኪ ክትዛራረቢ ትኸእሉ ኢኹ፣ ከምኡ ውን ነዛ ወረቐት ብኢንተርኔት ኣብዚ ዘሰዕብ ከተንብብዎ ትኸእሉ ኢኹ፤

www.gov.uk/government/publications/respiratory-syncytial-virus-rsv-maternal-vaccination

www.nhs.uk/pregnancy/keeping-well/vaccinations

ብዛዕባ ነፍሲ ጸር ምስ ኮንኪ ዝቐርበልኪ ክታበት ዝምልከት ተወሳኺ ሓበሬታ ኣብዚ ዘሰዕብ ክትረኽብዮ ትኸእሉ ኢኹ፤

www.gov.uk/government/publications/pregnancy-how-to-help-protect-you-and-your-baby

ዕሽለይ ናይ RSV ብርንካይት ክወሃብ ይኽእል ድዩ?

ምልክታት ናይ RSV ብርንካይት ነዞም ዝሰዕቡ የጠቓልል፤

- ኣፍንጫ ጸረርጸረር ምጣል ወይ ምዕባስ ኣፍንጫ
- ምትንፋስ ኣጸጋሚ፣ ቅልጡፍ ድምጺ ዘለዎ (ጲጽ ዝብል) ይኸውን
- ምምጋብ ኣጸጋሚ ይኸውን
- ሰዓል
- ረስኒ
- ዘይርጉእ ወይ ንምቐት ኣጸጋሚ ዝኾነ
- ድኻም ወይ ምስልካይ

RSV ኣብ ንኣሽቱ ህጻናት ካልኣት ኩነታት ከም ናይ ሰዓል እሕኡታ (ኒኽኒኽታ) ከምኡውን ኣብ ውሽጢ እዝኒ ቃንዛ ዘለዎ ረኽሲ (ረኽሲ እዝኒ) ከሰዕብ ይኽእል።

ህጹጽ ቆጶራ ናይ ሓፈሻዊ ሓኪም ሕተቲ ወይ ድማ ናብ 111 ደውሊ እንተድኣ፤

- ውላድካ ሰዓል እንተ ኣጋጢምዎ'የዎ እናገደደ ይኸይድ እንተሎ።
- ውላድካ ካብቲ ንቡር ኣዘዩ ዝወሓደ መግቢ ይምገብ ወይ ይበልዕ እንተሎ።
- ውላድካ ን12 ሰዓታት ወይ ልዕሊኡ ደረቕ ጭሌሎ ሒዝዎ እንተሃልዩ፣ ወይ ካልእ ምልክታት ጽምኢ ሰብነት የርኢ እንተሃልዩ
- ውላድኪ ትሕቲ 3 ወርሒ እንተኾይት እዎ ሙቕት 38°C እንተለዎ፣ ወይ ድማ ልዕሊ 3 ወርሒ እንተኾይት እዎ ሙቕት 39°C ወይ ልዕሊኡ እንተለዎ።

ናብ 999 ደውሊ ወይ ናብ A&E ኪዲ እንተድኣ፤

ውላድኪ ብዕቱብ ጥዕና ዘይብሉ እንተመሲሉ፣ ብንፍይ ገዛእ ርእሰኪ ፍርዲ ተኣምመን። ከምዚ ዝሰዕብ እንተኾይት ከምዚ ዝሰዕብ ክትገብሪ ይግባእ፤

- ውላድኪ ኣብ ምትንፋስ ይጽገም እንተሎ - ምጉርምራም ድምጺ ወይ ኣፍልቡን ከብዱን ኣብ መንጎ ወይ ኣብ ትሕቲ መሰንገለኡ ጥራይ ክምጠጥ ከተስተብህሊ እንተዳኣ ክኢልኪ።
- ውላድካ ከስተንፍስ ከሎ ኣብ መንጎ ይቋርጽ እንተሎ።
- ቆርበት፣ መልካስ ወይ ከንፈር ናይ ውላድኪ ሰማያዊ እንተኾይት።
- ውላድካ ዘልሓጥሕዝጥ ዝበለ እንተኾይት ከምኡ ውን ዘይክበራበር ወይ ንቐሕ ኮይት ኣይክጸንሕን እንተዘይክኢሉ።

ጥርጦር ጎናዊ ሳዕቤናት ኣብ መርበብ ሓበሬታ Yellow Card ወይ ድማ ናብቲ ነጻ መስመር ተሌፎን 0800 731 6789 ብምድዋል (ካብ ሰኔ ክሳብ ዓርቢ ካብ ሰዓት 9 ንግሆ ክሳብ ሰዓት 5 ድሕሪ ቀትሪ) ወይ ድማ Yellow Card መተግበሪ ብምውራድ ክትሕብሩ ትኽእሉ ኢኹም።

www.mhra.gov.uk/yellowcard

